No. 2600 Zaterdag 25 November 1933 50ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47.
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Bijgeloof.

In den Roomschen Katechismus staat er in de les over de Godsvereering het volgende: *Wij maken ons schuldig aan bijgeloof als wij aan toovenaars en waarzeggers raad vragen, of als wij aan woorden of zaken eene bovennatuurlijke kracht toekennen welke ze niet hebben.*

Er wordt wel eens gelachen met onzen Katechismus, en vooral door degenen die „breed en wetenschappelijk van opvatting zijn,"en zich gaarne gerekend zien tot de „groote, verlichte geesten." Het zou niet kwaad wezen dat die menschen, onzen Kathechismus niet alleen eens goed lazen, maar ook eens goed bestudeerden, dan zou men zulke dolle dingen niet te hooren krijgen zooals wij gehoord hebben in de rechtszitting van 17 Nov. ll, toen de zaak tegen P. (schuilnaam M.) behandeld werd. De getuigen-slachtoffers waren gewone menschen verder, die er in geloopen waren, maar, zou men kunnen vragen, hoevelen van die meer „verlichte" geesten hier op ons eiland gelooven niet aan diezelfde malle-dingen en aan nog ergere misschien?

Het gaat gewoonlijk zoo: hoe minder geloof, hoe meer bijgeloof. Het ware geloof gooit men overboord, een pak onzin haalt men in.

Het is onze bedoeling niet hier een verslag te geven van de bovenbedoelde rechtszitting, maar enkel eenige grepen te doen uit wat de beklaagde- en de getuigen-slachtoffers gezegd hebben. De rechtbank was samengesteld uit den rechter, Dr. Desertine, den Advocaat-Generaal den Heer Debrot en den schrijver den Heer Schrils. Tolk was de Heer Jan Hel- [illegible] vlotheid Spaansch, Papiamentsch en Hollandsch sprak: Spaansch voor den beklaagde, Papiamentsch voor de getuigen en Hollandsch voor den Rechter.

Beklaagde P was eerst aan de beurt: naar de regelen der kunst werd dezen onder handen genomen; hij bleef heel kalm en hield zich voor den domme: de vragen van den rechter waren anders duidelijk genoeg gesteld.

De ondervraging ging eerst hierover, hoe en waar P. in kennis was gekomen met de getuigen die hij beet had genomen.

Dat was gebeurd in het huis van L. en door haar was hij in kennis gekomen met den eersten getuige B. Toen is beklaagde naar de tienda van B. gegaan, waar dan ook die zoogenaamde „behandeling" gebeurd is. De rechter trachtte nu te weten te komen of P. (beklaagde) ook op de hoogte was van de indeeling van B.'s tienda en vooral of hij op de hoogte was of afwist van het achterkamertje waar al die dingen zich afgespeeld hebben. De beklaagde scheen van niets af te weten. De eerste getuige B. kwam juist alles andersom verklaren: hij had met den beklaagde P. kennis gemaakt in zijn winkel in tegenwoordigheid van L.. P. had hem toen een kaartje gegeven waarop de naam van Melé stond en had gezegd dat hij hem kon helpen in zijn ziekte en ook in zijn zaken. Den dag daarna is P. teruggekomen bij B: hij heeft toen een glas gevraagd, 2 kaarsen met kandelabers en een serviette: dat alles werd op tafel gezet in het achterkamertje: B. moest de hand op 't glas leggen en toen begon P. iets te zingen, wat volgens een ander getuigenis, veel op Fransch leek: P. moest aan zijn „Señor Baron" (zoo noemde hij zijn meester!) vragen of hij B. kon helpen. Hij kon hem helpen natuurlijk maar ... tegen betaling. B. heeft toen aan P. fl. 50 gulden gegeven. Hij heeft daarna een wandeling gemaakt met P., naar de Prinsenstraat naar het hotel, waar P. verbleef. P. heeft toen een pakje gemaakt waar B. fl. 50 in moest doen en dat bestemd was om over den kerkhofmuur van Pietermaai te worden gegooid. P. heeft het pakje gegeven en toen weer teruggevraagd. Samen zijn zé toen per truck naar het R. K. Kerkhof gereden, waar B. het pakje heel hard over de muur moest gooien. P. zei toen: Señor Baron, hier hebt ge f. 50 om een „geest" te koopen, die voor B. werken moet" (Dat pakje is later teruggevonden door de politie, maar zonder de fl. 50 natuurlijk). P. heeft toen ook nog een ring gevraagd, die hij echter teruggegeven heeft: hij heeft toen weer geld gevraagd ($ 13) om een bijzonder soort reukwerk „Christmasnight" te koopen. Daarmee is toen B. door P. gewasschen geworden in het beruchte achterkamertje. Daarna heeft P. weer geld gevraagd en heeft toen B. [illegible] vocht uit een klein fleschje: dat was tegen branderigheid van 't bloed, zei P. Die malligheid heeft P. herhaald met nog 2 andere getuigen-slachtoffers:

Alles kwam natuurlijk neer op het geld aftruggelen van die bijgeloovige menschen die zoo lichtvaardig zijn in de val geloopen. Precies 184 gulden noch min noch meer was noodig zei P. om de genezing te bewerken en geluk te geven.

Dat is zoowat in 't algemeen wat gebeurd is; we hebben verschillende bijzonderheden weggelaten bv. over het vragen van de ringen, over de antwoorden van den „Señor Baron" aan P. enz. Wij hebben alleen maar een idee willen geven hoe dwaas Bijgeloof toch eigenlijk is; dit geval was zoo duidelijk bedrog dat we niet begrijpen kunnen hoe iemand zoo erin kan loopen.

Laat dit voor velen een waarschuwing zijn, niet alleen omdat ze door die praktijken hun geld verliezen, maar vooral omdat ze zich daardoor zoo dwaas aanstellen en het eerste der tien geboden zoo zwaar overtreden Geloof verheft, veredelt den mensch: Bijgeloof maakt hem belachelijk, dwaas en brengt hem zoo erbarmelijk laag bij den grond dat hij haast bij de onbeschaafde menschen moet gerekend worden. Het geloof bevrijdt ons, maar het Bijgeloof maakt slaven van ons.

De geschiedenis van de Kerk.

(249—251)

De vreeselijkste vervolging die men tot dan toe gekend had, zou onder deze regeering plaats hebben. Decius wilde niet slechts de christelijke propaganda tot staan brengen; dat hadden Septimius Severus en Maximinus ook reeds getracht. Hij wilde eenvoudig het heele Christendom met wortel en tak uitroeien, totaal vernietigen en dat zonder uitstel.

Septimius had het prediken en aannemen van het evangelie verboden, in de hoop dat het Christendom dan vanzelf wel uit zou sterven; Maximinus had het met 't zelfde doel speciaal gemunt op de geestelijkheid en de catechisten; Decius vaardigde een verdelgingsdecreet uit *tegen alles wat christen was* (einde 249.)

Volgens dit decreet moest iedere Christen, hetzij arm of rijk, man of vrouw, jong of oud, zich komen aangeven bij de plaatselijke autoriteit om hun geloof af te zweren. Als ze niet kwamen, moesten ze opgezocht, en met alle mogelijke middelen tot afval gedwongen worden. Degenen die standvastig bleven, werden bedreigd met verbanning, dood of confiscatie hunner eigendommen.

Omstreeks dezen tijd vormden de Christenen zoowat een derde der bevolking van het heele keizerrijk. Als al deze menschen moesten vermoord worden dan beteekende dit niets meer of minder dan de ondergang van het rijk. De tyran had deze mogelijkheid voorzien en deed dus al het mogelijke om afvallingen te maken. Beloften, bedreigingen, langdurige, afmattende kwellingen, alles werd aangewend om het geduld en de moed van den lijder uit te putten. De gezaghebbers zelf werden met de zwaarste straffen bedreigd, als ze de doodstraf uitspraken, zonder alles beproefd te hebben om hen tot afzwering te brengen.

De gevolgen van deze duivelsche politiek bleven niet uit. Men maakt onderscheid tusschen afvallingen, vluchtelingen en martelaren.

Het aantal *afvalligen* was reusachtig. Na de promulgatie van het keizerlijk decreet door panische schrik bevangen kwamen vele christenen vrijwillig hun geloof afzweren. Anderen bezweken pas op de pijnbank, na langdurig gefolterd te zijn. Dit was het gevolg van een algeheele verzwakking van het christelijke leven. Deze verzwakking was het gevolg van de betrekkelijk langdurige vrede - slechts onderbroken onder Maximinus - die de Kerk genoten had sedert den dood van Septimius Severus. Naarmate het minder gevaarlijk werd Christen te zijn, werden de bekeeringen veelvuldiger maar de kwaliteit hield niet altijd gelijke tred met het aantal. Er waren tweesoorten afvalligen: degenen die een positief heidensche daad gesteld hadden, bv. door aan de afgoden te offeren of er wierook voor te branden en zij die zich bij de ambtenaren tegen geld een officieel bewijs (libellum) hadden aangeschaft, dat ze geofferd hadden, hoewel ze het in werkelijkheid niet gedaan hadden. Naar dit geschreven attest werden ze libellati genoemd. De eerste soort werd als het meest schuldig beschouwd. Toen de vervolging afgeloopen was, vroegen bijna allen om weer opgenomen te worden in de Kerk.

Een andere groote groep van Christenen zochten hun heil in de vlucht hopende hiermee zoowel hun geloof als hun leven te redden. Sommigen scheepten zich in op het eerste het beste schip; anderen zwierven rond door woestijnen en berglanden ten prooi aan honger en dorst, koude en hitte, wilde dieren en roovers. De meeste van hen hadden veel ellende te verduren en allen verloren hun goederen door confiscatie.

De H. DYONISIUS, bisschop van Alexandrië, vluchtte op Gods bevel. Ontdekt en bewaakt door soldaten, werd hij door een partij boeren bevrijd, op een ezel gezet en naar een woeste streek van Lybië gevoerd, waar hij bleef wonen tot het einde der vervolging.

De H. GREGORIUS, de Wonderdoener, bisschop van Neocesarea, adviseerde de vlucht; zelf trok hij zich terug in een woestijn met een deel zijner kudde.

De H. CYPRIANUS van Carthago verborg zich in de nabijheid van deze stad — op Gods bevel, evenals de H. Dyonisius — en bleef van uit zijn [illegible] de vluchtelingen behoorde ook de H. Paulus, de kluizenaar, wiens leven door den H. Hieronymus is beschreven. Hij was in 249 een jonge man van drie en twintig jaar, rijk, goed onderlegd en vroom, woonachtig te Thebais in Egypte. Na lange zwerftochten door de bergen, ontdekte hij ten slotte een hol, dat vroeger gediend had tot werkplaats voor valsche munters; binnenin was een zoetwaterbron en buiten stond een reusachtige palmboom, die het hol overschaduwde. Hij koos deze ruimte tot zijn verblijfplaats en leefde er in gebed en meditatie tot den leeftijd van honderd en dertien jaar. Hij was de eerste anachoreet (eenzaamwonende kluizenaar) en stichter van het anachoretenleven. Deze vorm van versterving was lange tijd zeer gezocht bij de vurige Christenen.

Het aantal *martelaren* gedurende deze vervolging, was zeer groot. Een der eerste slachtoffers was de H. Fabianus, paus. De burgerlijke autoriteit vreesde toen reeds den invloed van de Roomsche pausen.

Kort daarna stierf te Catana op Sicilië de H. Agatha. De H. Saturninus, bisschop van Toulouse, werd aan een offerstier vastgebonden, die men daarna de trappen van het Kapitool afjoeg. Het hoofd van de Heilige werd op de steenen trappen verpletterd. Te Smyrna werd de H. priester Pionus na vele martelingen levend verbrand. Enkele bekende martelaren waren nog de H. Polyeuctus, officier van het thebaansche legioen, gestationeerd te Militene; de H. Babylas, bisschop van Antiochië, de H. Alexander, bisschop van Jeruzalem.

Origenes werd vanaf het begin der vervolging gevangen gehouden te Caesarea in Palestina. De rechters, die hem als een der kopstukken van het Christendom beschouwden, hebben niets onbeproefd gelaten om hem tot afval te brengen, er op rekenende, dat zijn afval die van vele andere na zich zou slepen. Ze hebben alle mogelijke kwellingen op hem geprobeerd, echter steeds zorg dragende, dat zijn leven niet in gevaar kwam. Ondanks zijn hoogen leeftijd heeft Origenes alles verdragen, zonder te bezwijken. Na den dood van Decius werd hij vrijgelaten, maar stierf kort daarop aan de doorstane ellende. Decius stierf in 251 gedurende een veldtocht tegen de Gothen.

Onder Gallus (251—253) brak de pest uit. Wat zei de dokter?

„De Christenen voor de leeuwen!"

Paus Cornelius stierf in ballingschap te Civita Vecchia. (253)

Henri van Hofstede.

SAN CRISTOBAL IN DEN KOLONIALEN RAAD.

Dr. W. Ch. de La Try Ellis en de Katholieke Chauffeursbond.

EEN NIEUWE VOLKSKAMPIOEN?

Van Dr. W. Ch. de La Try Ellis, in zijn kwaliteit van Ondervoorzitter van den K. R. werd aan de Redactie van dit blad volgend schrijven *„overhandigd"*.

Geachte Redactie,

Gaarne zag ik in Uw blad van den 25n dezer de volgende opmerkingen opgenomen naar aanleiding van een artikel geteekend „Een chauffeur" voorkomende in de Amigoe van den 18n dezer. In de vergadering van den Kolonialen Raad van 13 dezer heb ik gezegd dat het beter is de kwestie van betaling voor auto[illegible] te behandelen tegelijk met [illegible] wijziging [illegible] voor[illegible] indien [illegible] bij de Memorie [illegible] Antwoord er niet op ingaat, de Raad het altijd in zijn macht heeft bij de openbare behandeling het betrokken artikel te wijzigen. (1)

Ik heb toen ook gezegd, dat het ingediende ontwerp met spoed moest worden behandeld omdat het betrof nummerplaten, die reeds met 1 Januari [illegible] in gebruik moesten zijn [illegible] heeft het blijkbaar niet [illegible] oordeeld dit alles aan Uwe lezers mede te deelen; het zou natuurlijk zijn betoog ook niet versterken. (3) Van op de lange baan schuiven [illegible] geen sprake. (4)

Dat hoop ik Uwe lezers hier duidelijk te maken.

De ervaring van den mij onbekenden chauffeur omtrent behandeling van ontwerpen en voorstellen in den Kolonialen Raad laat ik voor wat die is. (5) Op grond van mijn veertien en een half jarige ervaring als lid van den Kolonialen Raad verklaar ik openlijk, dat het een regelmatiger, juistere en kortere weg is, om als er een spoedeischend ontwerp ingediend is, daarin andere eveneens spoedeischende wijzigingen en aanvullingen aan te brengen; een weg, eerder tot het gewenschte doel leidend, dan het zich begeven op het gebied van correspondentie tusschen Bestuur en Raad; een correspondentie, waarvan het einde niet te zien is. (6) In het laatste geval nl. wordt het spoedeischend ontwerp regelende de nummerplaten inmiddels zonder talmen door den Raad behandeld en al dan niet aangenomen; en dan wordt de correspondentie tusschen Bestuur en Raad voortgezet. De Raad laat dan de gelegenheid voorbijgaan om het andere punt (nl. de betaling van de autokeuring) te wijzigen en zit dan nog te wachten op een ontwerp van het Bestuur, dat wellicht niet komt. (7)

Want — men vergete dit niet — de Heer Capriles had even te voren in den Kolonialen Raad gezegd, dat het Bestuur het verzoekschrift van den Chauffeursbond in zijn geheel van de hand had gewezen. Juist deze mededeeling van den Heer Capriles werd mij een aanleiding te meer om aan te dringen op samenkoppeling van de twee ontwerpen; dan zou de Raad de geheele zaak aan zich houden en zou een m.i. tot niets dan tot tijdverlies voerende correspondentie worden vermeden. Als de Koloniale Raad handelend kan optreden, moet dat College geen vergadering gaan beleggen om brieven te schrijven en dan zitten wachten op de uitwerking van den brief. (8) Dit zou een averechtsche zienswijze zijn, die tot een ongemotiveerde tijdverspilling aanleiding geeft.

Den Heer J. W. J. v.d. Linde Schotborgh komt de eer toe het eerst gewezen te hebben op de fout die de Koloniale Raad op het punt stond te begaan. En daarbij werd hij krachtig door mij ondersteund. Uit het bovenstaande moet het m.i. ieder onbevooroordeelde duidelijk zij dat het mijne bedoeling niet was de zaak op de lange baan te schuiven, doch integendeel de zaak te bespoedigen en te voorkomen, dat de Koloniale Raad een blunder beging. (9) Ik kan het den betrokken chauffeur niet kwalijk nemen, dat hij niet, als de Heer J. W. J. v. d. Linde Schotborgh en ik, dit een en ander heeft ingezien. Want een chauffeur behoeft niet, op grond van zijn beroep, op de hoogte te zijn van methoden en werkwijzen van een Wetgevend Lichaam. Dat ligt geheel buiten zijne sfeer. (10)

Het heeft mij evenwel uitermate bevreemd, dat een chauffeur in Uw blad mededeelingen komt doen over hetgeen in de afdeelingen van den Kolonialen Raad is geschied. De afdeelingen zijn niet openbaar; er wordt geen publiek bij toegelaten. Hoe zou de chauffeur aan die wetenschap zijn gekomen? Op dat terrein kan ik hem derhalve — en zulks tot mijn spijt — niet volgen. (11)

Noch in den Kolonialen Raad, noch elders heb ik ooit op volksgunst, of wat dies meer zij, gespeculeerd. (12) En het is mijne bedoeling ook niet in debat of polemiek te treden, en in geen geval en onder geen enkele voorwaarde met iemand, die bij het uiten van verdachtmakingen, zich achter een generieke benaming „Een chauffeur" meent te mogen verschuilen. (13)

U, Geachte Redactie, beleefd dankend voor de verleende plaatsruimte

Uw dw. d.,
DR. W. CH. DE LA TRY ELLIS.
Onder-Voorzitter van den Kolonialen Raad.

Curaçao, 21 November 1933.

Nota van de Redactie:

Om het antwoord dat volgt beter te kunnen begrijpen laat de Redactie nu eerst de „gewraakte passus" volgen uit het vorige nummer. „Een chauffeur" zegt daarin:

„.... toen het lid J. W. J. v. d. Linde Schotborgh het ongelukkige voorstel deed (het is later nog al goed afgeloopen, zie op 't einde) dit te behandelen in de afdeelingen, tegelijk met het ontwerp tot wijziging der Politie-keur 1917, dat vanavond voorgelezen was. Het lid de la Try Ellis deed er nog 'n schepje bij; zoodat we bijna zekerheid kregen dat het keurings geval enz. heelemaal op de lange baan zou geschoven worden. We zullen maar geen moordkuil van ons hart maken en daarom maar rechtuit zeggen dat we niet hebben kunnen begrijpen **op dat oogenblik** hoe deze 2 leden, die waarachtig toch wel eenige ervaring zullen bezitten omtrent het langzame werken van commissies, afdeelingen en meer dergelijke gouvernements instellingen, hoe deze 2 leden zeggen we, onnoodig het chauffeursrequest in gevaar gebracht hebben in den doofpot gestopt te worden of minstens op de lange baan te worden geschoven. Later vernamen wij, dat er in de afdeelingen een voorstel tot wijziging van de gewraakte artikelen is ingediend, tegelijk met het verslag over de wijziging der Politie-keur, welke „toevallig" *dringend* moest behandeld worden.... Wat nu die 2 bovengenoemde leden betreft, meenen we, dat hun eenige verontschuldiging zou kunnen zijn dat ze „**wisten**" dat het ingediende ontwerp tot wijziging der Politie-keur, met spoed moest behandeld worden, maar waarom zeggen ze het dan niet?"

Men kan nu in zee steken. We laten het woord aan die „Een Chauffeur".

Nota van dien „Een Chauffeur".

Mijnheer de Onder Voorzitter
Dr. W. Ch. de la Try Ellis.

Zooals U ziet, staan er in de noot van de Redactie eenige vette letters; dat heb ik haar gevraagd te doen; daarbij heb ik haar ook nog gevraagd in uw lang betoog 13 kleine cijfertjes te zetten: die vette letters en die cijfertjes dienen om mijn antwoord korter te maken.

Kijkt U nu eens naar die vette letters: *„op dat oogenblik"* — *„wisten"*. Ik heb heel gewoon de indruk van dat oogenblik weergegeven, is daar iets tegen soms? En die indruk was toen **tegen** U, ook nog nadat U verklaard had (wat ik heel goed weet en ook niet met opzet heb weggelaten, maar daarover straks), dat U *dacht* wel klaar te kunnen komen, want dat „denken" en „zeggen" en van „opinie zijn" enz. enz., was voor mij geen voldoende waarborg, dat het ingediende ontwerp tot wijziging der Politiekeur met spoed moest en zou behandeld worden want, om U de waarheid te zeggen, had ik U niet hooren zeggen dat het de nummerplaten betrof die vóór 1 Januari in gebruik moesten zijn. Daarom schreef ik ook op 't einde dat Uw eenige verontschuldiging zou zijn, dat U het „geweten" hebt dat dit ontwerp met spoed moest behandeld worden. Welnu in dezen, uwen brief verklaard U duidelijk dat U het „geweten" hebt; mijne eigen woorden dus pleiten U vrij van alle blaam of schuld.

Het was dus niet noodig geweest zulk een lang betoog te schrijven; U had heel eenvoudig kunnen schrijven: „Mijnheer de Chauffeur, ik heb het „geweten" dat het ontwerp met spoed moest behandeld worden." Dan had ik heel eenvoudig kunnen terug schrijven: „Mijnheer de Onder Voorzitter, dan is alles goed!

Doch U hebt wél een lang betoog geschreven en daar moet ik op antwoorden, want er staan dingen in, die ik maar niet zoo laat voorbijgaan.

Laat mij maar eerst bij het einde beginnen.

ad 13: Om het genoegen te hebben met U in polemiek te mogen treden, baast ik mij hier mijn naam te noemen die is: Reginald Dellaert; mijn beroep is wel niet Chauffeur, maar toch ben ik een chauffeur. Ik heb nooit gemeend mij te mogen verschuilen onder dien generieken naam, omdat iedereen weet en wist wie het artikel geschreven heeft. Er is dus hier geen kwestie van zich te verschuilen, Mijnheer de Onder-Voorzitter, en er is hier ook geen kwestie van verdachtmakingen, iemand verdacht maken of verdenken wil zeggen aan diens goede bedoelingen twijfelen, ik heb alleen gezegd dat ik uwe handelswijze niet heb kunnen begrijpen, dat is dus iets heel anders.

Nu U mijn naam weet, spring ik over naar het begin **ad 1**. Niet te veel vertrouwen op die macht van den Raad, Mijnheer Ellis! Dat hebben we laatst nog gezien, in deze zelfde vergadering: Mijnheer Maduro heeft toen een amendement ingediend (dat aangenomen is) om de invoerrechten op geiten en schapen van f 1 op 0 50 te brengen. Dat was 13 Nov. Zeven dagen later staat er heel gemodereerd in 't Publicatie-blad: Schapen f 1 — Geiten f 1 —

ad 2. Zooals reeds gezegd, heb ik U dat tot mijn spijt niet hooren zeggen, wel heb ik verstaan dat U dacht klaar te komen.

ad 3. Wie kent er beter mijne gedachten, U of ik?

Als ik U nu zeg, dat ik niets wat ten uwen voordeele had kunnen spreken, met opzet heb weggelaten, dan is dat zoo, en dan moet U 't gelooven. Van versterken of niet versterken van mijn betoog is dus geen sprake.

ad 4. Ik heb niet gezegd dat dat uwe bedoeling was; alleen heb ik gezegd, zooals mijn indruk was, dat U het request „in gevaar had gebracht" van op de lange baan te worden geschoven enz.

ad 5 U wilt zeker zeggen dat die ervaring van mij, maar larie is! Dat kan best zijn, maar dat neemt niet weg dat én de Voorzitter, én de Heer van Leeuwen én de Heer Capriles, toen wel eenigzins dezelfde gevoelens van vreeze deelden met mij, ondanks het feit dat U sprak met een 14½ jarige ervaring!!

ad 6. En als dat spoedeischend ontwerp nu eens niet vlot in de afdeelingen; als er oneenigheid ontstaat daarover met het Bestuur enz. enz.; als er leden zijn die het heel anders willen enz. enz.? Dat gaat of ging misschien niet op voor het onderhavige ontwerp, maar let wel, U stelt daar een algemeenen regel op! Daarom is 't mij nog niet zoo duidelijk, dat de door U bedoelde weg, zoo regelmatiger, juister en korter is. En wat die correspondentie betreft, U stelt ze zich waarschijnlijk te gemoedelijk voor; het gaat hier over spoedeischende gevallen, en dan kan en mag het Bestuur de correspondentie maar niet rekken zooals het verkiest: Daar zal de Raad dan wel voor zorgen en ook de Pers, die flink kan meehelpen het geval ruchtbaar te maken en het Bestuur aan den kaak te stellen: De Pers is de gevoeligste plek van 't Bestuur!

ad 7: 't zelfde als ad 6; daarbij moet ik U zeggen dat de Raad dan niet de gelegenheid laat voorbij gaan om de betaling van de autokeuring te wijzigen, daar de Brief daar ook over gaat. En op welk onderwerp zit de Raad dan nog te wachten? Op dat der H. nummerplaten? Dat is de moeite niet waard om er op te wachten! Op dat der termijnenbetaling of nummerkwestie? Maar daar gaat de brief toch ook over?

ad 8. Blijven „zitten wachten" op de uitwerking van den brief, is verkeerd! De Raad moest actiever zijn en zich dat niet laten welgevallen! Maar kan men 't zelfde niet zeggen dat men moet blijven „zitten wachten" op de uitwerking van een voorloopig verslag of zoo iets dergelijks?

ad 9. Uwe goede bedoeling hebben we hooger op al afgehandeld, aan die goede bedoeling durf ik zelfs niet te twijfelen; Uwe collega's moeten U dan wel zeer dankbaar zijn, dat U ze van een groote „blunder" gered hebt.

ad 10. Mag ik U bedanken dat U het mij niet kwalijk genomen hebt dat ik de werkwijze van Wetgevende Lichamen enz. enz. niet zoo heb ingezien als U en den Heer J. H. J. v. den Linde Schotborg? Ik hoop en vertrouw dat U het uwe colega's ook niet kwalijk genomen hebt.

ad 11. Deze alinea is de ergste die er bij is, Mijnheer de ondervoorzitter, ze klinkt bijna als een beschuldiging is 't niet? Ik zou ze graag voor den lieve vrede wille verdragen willen maar 't gaat helaas niet: U richt ze aan 't verkeerd adres! Hebt U mij begrepen? En afgezien nog van dat alles: heeft die chauffeur dan een geheim of zoo iets meegedeeld? Er staat enkel:

„Later vernamen we dat er in de afdeelingen een voorstel tot Wijziging van de gewraakte artikel is ingediend, tegelijk met het verslag over de wijziging der Politie-keur, die „toevallig" dringend moest behandeld worden."

„Mijnheer de Onder-Voorzitter, is dit dan staatsgevaarlijk om mede te deelen? Beschouwt U datgene wat ik heb medegedeeld, al te staan onder een soort beroepsgeheim? Er was toch niet medegedeeld wat de wijziging was! en dat er 'n verslag werd ingediend, dat is toch heel gewoon, dat is toch altijd, is 't niet? Mijnheer de Onder-Voorzitter, ik heb de eer U niet te begrijpen en tot mijn spijt kan ik U dus op dat terrein niet volgen, want onbegrijpbare dingen zijn niet te volgen.

ad 12. Speculeeren op de volksgunst is niet goed, is nooit goed, Mijnheer de Onder-voorzitter, ik ben blij te vernemen dat U het nooit gedaan hebt. Maar ik zie dat U zulk een kampioen hebt voor de belangen van den katholieken Chauffeursbond „San Cristobal", spijt het mij werkelijk dat U zoo weinig of eigenlijk nooit, nu eens met ons katholieke volk zooals dat tegenwoordig reilt en zeilt in contact treedt. Ons volk heeft leiders noodig; hooggeplaatste personen met wetenschap en wijsheid, die de katholieke volkszaal begrijpen, die meeleven met hare idealen en haar helpen voortstuwen naar het volle katholieke leven op alle gebied. Zoudet gij niet, wat U dan mogen begroeten voortaan als één van onze vechtende leiders in onze opkomende beweging tot vernieuwing op katholieke grondslag van geheel onzen maatschappij?

Als dit het gevolg zou zijn van deze, mijne kleine schermutseling met U, Dr. W. Ch. de la Try Ellis, dan zal ik den dag blijven zegenen waarop ik als chauffeur, den indruk heb mede gedeeld van het gebeuren in den Kolonialen Raad van 13 November van 't jaar 1933!

REGINALD DELLAERT.

Een Chauffeur.

Hospitaal Santa Rosa te St. Maarten.

Zooals reeds vermeld vertrekt Mgr. Verriet vandaag van Bonaire naar de bovenwinden om daar het feest op te luisteren van het 25 jarig bestaan van het R. K. Ziekenhuis te Philipsburg, St. Martin. De Stichter van dit Hospitaal is niemand minder dan de Delegaat van Zuid-Afrika, Mgr. Gijlswijk, die toentertijd Pastoor was te Great Bay: de stichting is gebeurd in November 1908.

Na veel zorgen en teleurstellingen kon Pastoor Gijlswijk eindelijk een klein huisje koopen, gelegen achter de pastorie. Dat huisje werd al gauw vergroot. In de loop der jaren werden ook de omliggende huisjes aangekocht en zoo kon langzamerhand over een fatsoenlijk terrein beschikt worden. Men kon dus overgaan tot uitbreiding: dat gebeurde ook, want 2 jaren na de stichting al, dat is een in 1910 werd er een groote zaal bijgebouwd, die plaats bood voor 16 bedden. Voorwaar een prachtig ding voor St. Maarten. Zes jaar later in 1916 kwam er ook nog een operatiekamer bij.

Van 't begin der stichting af tot nu toe zijn als verpleegsters opgetreden de Eerw. Zusters Dominicanessen van Voorschoten, die een groot aandeel, zoo niet het grootste aandeel gehad hebben in de bloei van 't ziekenhuis gedurende deze 25 lange jaren.

De gebouwen zijn nu te klein geworden, en moet verbouwd worden of naar een andere plaats worde n gezien, want de houte gebouwen, zijn tamelijk door de houtwormen beschadigd. Daarbij moet het moderner ingericht worden, volgens de eischen en mogelijkheden van de vooruitschrijdende geneeskunst. Het Hospitaal zou er veel bij winnen, zoo het naar een andere buurt verplaatst kan worden, daar de tegenwoordige buurt niet al te prettig is... Er schijnen dan ook al vaste plannen te bestaan bij Mgr. Verriet om in 1934 een geheel nieuw hospitaal te bouwen, dat geheel aan de bovenbedoelde eischen kan zal voldoen.

Ontegenzeggelijk heeft het oude hospitaal schitterende diensten verricht, vooral daar het lange jaren het eenige hospitaal was der naburige eilanden.

Nu echter is er 'n nieuw hospitaal gebouwd op 't Fransche gedeelte van St. Martin, te Marigot en heeft ook St. Barthelemy reeds zijn hospitaal, [illegible] leiding van de Pastoor aldaar, Eerw. Pater L. de Bruyn, daarbij hebben Saba en St. Eustatius nu ook hun eigen hospitaaltje.

Het nut van 't Sint Rosa Hospitaal blijkt uit de volgende cijfers: van November 1938 tot Nov. 1933 werden er 4.093 zieken verpleegd en 67.366 verpleegingsdagen. Er waren maar steeds 2 verpleegsters, de laatste 2 jaar is er nog 'n derde bijgekomen.

Onder de bekende verpleegsters moeten zeker genoemd worden de Eerw. Zusters Agata en Clara, die de eersten waren. Zuster Agata is na 21 jaar werkzaam geweest te zijn, in 1929 naar Holland teruggekeerd. Zr. Clara was ook de eerste Zuster verpleegster in het Hospitaal San Pedro op Aruba, daarna is ze weer teruggekeerd en was op St. Martin tegelijk met Zr. Leandria en Zr. Zepherine.

Er zijn groote feestelijkheden op touw gezet — het is 'n feestweek zelfs, — ter viering van dit jubilee. Naar de laatste berichten melden beloven de fancy fair de tooneelspelen enz. enz. een succes te worden. Zoo mogelijk zal Mgr. Verriet een pontificale Hoogmis van dankbaarheid opdragen.

Op voorhand verheugen wij ons in 't welslagen van dit feest en brengen onze hartelijkste gelukwenschen aan Mgr. Verriet, aan de geestelijkheid, aan de Eerw. Zusters verpleegsters en aan al de Dominicassen en last but not least aan geheel de St. Maarteinsche bevolking, die onverschillig van welke gezindte, broederlijk aan dit feest deelneemt.

BERICHTEN.

Nieuwe consul.

In de lokale bladen hebben wij in eene aankondiging in 't Fransch gesteld gelezen dat de Heer E. Moreno-Brandao, bij besluit van Z. M. Koning Albert (en niet: Koning Leopold, zooals een ander blad vermeld) tot consul van België, alhier benoemd is.

Onze gelukwenschen aan de nieuwe Consul.

Curacao naar Caracas.

Binnenkort zal volgens aankondiging van Radio-Caracas, de Heer C. Henriquez naar Curaçao komen, om voor de dagen 18-19-20 December te regelen, ter gelegenheid van het groote Regeeringsjubileë van President Gomez. Op een van die dagen zal ook Gouverneur van Slobbe te Caracas aanwezig zijn.

Gesnapt.

De Politie te San Nicolaas heeft een goede slag geslagen; niet minder dan 6 dieven werden gesnapt 1 Arubiaan en 5.... Hollanders!!!

De Kampioen.

Zoo heet het orgaan van den Bonairiaanschen voetbalbond (B. V. B.) dat tweewekelijks verschijnt en waarvan we het achtste nummer ontvangen hebben: Het bestaat uit 4 blz. en is in 't Papiementsch gesteld. Het bevat het nieuws over de vergaderingen, wedstrijden, spelers, competitie enz. en is zeer leuk gesteld. Wij bedanken den Voorzitter; den Heer L. D. Gerhards, voor de toezending.

Examen.

Deze week hebben op het St. Martinus-gesticht de volgende jongedames het M.U.L.O. Diploma behaald: Florence [illegible] [illegible] Friedaj Rose M. Bigma.

Aan allen onze hartelijke gelukwenschen.

Fanfara Scherpené.

Woensdagavond, op 't feest van de H. Cecilia hebben de jongens van Scherpené eene muziekuitvoering gegeven op het Brion Plein, in plaats van de Zondag te voren, toen ze verhinderd waren te komen.

Eervol onslag.

Op eigen verzoek is met ingang van 16 Maart 1934 aan den Heer Dr. W. Ch. de la Try Ellis, onder dankbetuiging eervol ontslag verleend als President van het Hof van Justitie op Curaçao.

Goede reis.

Met het M. S. Colombia is naar Holland vertrokken voor 6 maanden de Heer D. J. Nederhorst.

Gouverneur van Slobbe.

Op 1 Dec. a.s. zal Z. Exc. Gouverneur van Slobbe en geachte familie zich inschepen op de Simon Bolivar. Bij zijn aankomst te La Guaira op 17 Dec. zal daar H. M's. Johan Maurits liggen met Luitenant Fens aan boord. De familie van Slobbe zal met de Simon Bolivar doorreizen naar Curaçao, terwijl de Gouverneur met zijn adjudant naar Caracas zal gaan om daar President Gomez te feliciteeren bij gelegenheid van de herdenking van diens 25 jarig jubilee als Bestuurder van de Republiek Venezuela. De Gouverneur met zijn adjudant zullen dan per H. M's. Johan Maurits terugkeeren naar Curaçao, waar ze 19 of 20 December zullen aankomen.

25 Oostenrijksche families?

Wij kunnen ter geruststelling mededeelen dat men in officieele kringen absoluut niets weet van de mogelijke aankomst van 25 Oostenrijksch families hier op Curaçao.

Verkiezingen in Spanje.

Naar het schijnt hebben de rechtsche partijen waarschijnlijk de meerderheid behaald bij de algemeene verkiezingen in Spanje.

Erkening van Rusland.

De Vereenigde Staten hebben Rusland erkend. De tijd zal ons leeren of dit een meesterzet is van Roosevelt ja dan neen. Tot nu toe is echter alles tegen hem!

Koperen feest Koor San Mateo.

In „La Union" lezen wij, dat op St. Cecilia's dag, het koor der H. Familiekerk zijn koperen bestaansfeest gevierd heeft: die jaren vertegenwoordigen een geweldig verbruik van energie, ausdauer, enz. van de zijde der zangeressen, maar vooral van den koorleider zelf, Pater Bührs, die geheel leeft voor „zijn" koor.

Onze gelukwenschen dus aan het Koor en aan zijn leider.

Prijsuitdeelingen.

Deze week hebben op alle zustersscholen de prijsuitdeelingen plaats gegrepen; het was een drukte van belang, vol van kinderlijke blijheid en voegde. De tentoonstellingen van de verschillende handwerken waren eenvoudigweg schitterend.

Onze gelukwenschen aan de Leeraressen en de kinderen ook.

De Bovenwindsche stemmen.

Ontvangen no. 6 van 11 November met zeer veel interessant lokaal nieuws; zoo bv. dat Dr. Spitzer een Delco heeft geinstalleerd in verband met zijn [illegible] Hospitaal te [illegible] Nu begint Saba ook teekenen van leven te geven; er staan minstens 2 artikelen in van Saba.

Ontvangen.

In dank ontvangen: tijdtafel van "El Libertador" tot Januari en ook voor de Suriname en Colon-lijn voor 't eerste half-jaar van 1934.

— Van de Firestone Service Store van A. D. Capriles & Co een almanak van de Firestone en ook nog van dezelfde agenten een pakje van de bekende Vicks dropjes tegen verkoudheid en hoesten.

— Een kalender van de „Angostura bitters van den agent, M. T. Cardoze tegelijk met een tabelletje om telefoonnummer op te schrijven.

— een kalender van het Mc Ervan-Joungen Bier, waarvan H. Edmund Ames de agent is.

Moord op Aruba.

Zondagavond heeft te San Nicolas een Venezolaan genaamd Viscaino, een Domnicaan genaamd Julio Martinez met mesteken vermoord. Het slachtoffer is Dinsdagmorgen in het R. K. Hospitaal San Pedro overleden.

B. V. B.

Deze Bonairiaansche voetbalbond bestaat nu 5 maanden.

Er zijn 9 clubs aan verbonden die al competitiewedstrijden spelen. De Bond heeft zelfs een tweewekelijksch orgaan „De Kampioen". Het Gouvernement verleent veel medewerking. Dat is dus een schitterend begin en getuigt van veel „spirit"! Aan Bonaire en aan zijn Bond, onze beste wenschen. Volharden!

Toekomstplannen voor Curacao.

Gouverneur Van Slobbe heeft in de Hollandsche pers een tweetal artikels geschreven over dat onderwerp.

Z. E. heeft het over het havenbedrijf, landbouw, veeteelt, tuinbouw, handel, nijverheid, zoutwinning, oranjeappelencultuur, over het Papiamentsch zelf, dat zich handhaaft, over de ontginning van magnetisch ijzer en vulkanische asch; over de hygiene, bouwplannen voor Gouvernementsdiensten en 't modernste van allemaal, de luchtvaart, waarover nu onderhandelingen gaande zijn met de K. L. M. Op 't slot zei Z. Exc. „Als geheel genomen, bericht van oordeel, dat N. W. I., natuurlijk Curaçao in de eerste plaats, nog een goede toekomst te gemoet gaat. Maar eerste eisch zal zijn, dat de huidige malaise tot staan komt, en betere economische tijden aanbreken!

Dan zal Curaçao spoedig weer herleven.

Moge het uitgebreide program van onzen Landvoogd spoedig in vervulling gaan.

Dr. Gelfman.

Nu we in dit nummer het jubilée van het St. Rosa-Hospitaal te St. Martin besproken hebben, grijpen we de gelegenheid aan om even terug te komen op een Engelsch ingezonden stuk in de Amigoe van 28 Oct. l.l. waarin gesproken wordt over iemand in St. Martin die een ijsfabriekje oprichtte dichtbij 't Hospitaal. De schrijver zegt dan: „When he was about to install this plant he was stopped by Dr. Gelfman, who was at that time the resident Doctor."

De schrijver heeft hem niets kwaads mee bedoeld tegenover Dr. Gelfmann; hij zelf geeft trouwens een doorslaande reden aan waarom Dr. Gelfmann het 't verbond, n.l. de nabijheid van 't Hospitaal en de last voor de zieken, door 't slaan van den motor.

Uit goede bron vernemen we dat Dr. Gelfmann op verzoek zoo heeft gehandeld en wel met de beste bedoelingen [illegible] zelfs dat hij niet op verzoek had gehandeld, dan nog vinden wij dat Dr. Gelfmann gelijk had.

Wordt Zondag a.s. Het Kampioenschap beslist?

Jong-Holland heeft Zondag j.l. met flinke cyfers van Go ahead Gouverneur (5 — 1). zoodat zij nu evenveel punten heeft als Transvaal.

DE WEDSTRIJD is dus Zondag a.s. REPUBLIEK — TRAPPERS.

Wint Trappers dan is Republiek voor het Kampioenschap verloren, speelt zij gelijk dan heeft Republiek evenveel punten als Transvaal en Jong-Holland, wint Republiek, nu 11 en 2 is derden, en dertien is het Kampioenschap.

Zondag a.s. zal het spannen op Mundo Nobo.

Wie wordt Kampioen Republiek — Transvaal — of Jong-Holland?

Curacaosche hebbedingetjes.

Die aan de weg timmert, heeft veel bekijks.

Een spreekwoord zoo waar als een koe. Als men dingen doet, die een ieder opvallen, dan „timmert men aan de weg."

Zoo is het met ons Gouvernement. Bij al de malaise, depressie noemen we dat hier, verlangt ons Gouvernement meer en meer inkomsten.

Geen wonder, de tijd is zoo beroerd en het Gouvernement moet toch inkomsten hebben Het moet uit de lengte of uit de breedte komen. Maar komen moet het.

En daar zijn middelen voor, geloof me. Over de automobielen-belasting is al zooveel geschreven, dat ik daar heusch niets beloof bij te voegen, behalve dit: dat ik bang ben dat het Gouvernement „de kip doodt die gouden eieren legt."

Waarom?

't Zal 't U zeggen.

Hier op Aruba bestaat maar één zegge één goede weg van de stad naar St. Nicolaas. Over die weg moeten alle auto's.

Mooie, dure, leelijke, afgetakelde, ouderwetsche, uit-de-mode, kapotte auto's en vrachtwagens.

Die weg is „de weg" die helaas nog geen naam draagt anders dan „de nieuwe weg", doch volgens m.i. Wagemakersweg moet heeten, naar onzen bekwamen Gezaghebber, die heusch aan de belastingquesties niets kan doen die de gezorgd heeft, dat „de weg" gauw tot stand kwam. Die auto's nu moeten allen hetzelfde bedrag per jaar betalen.

Een mooie luxe-auto, zooals er hier enkele zijn en de Maatschappij toebehooren, betaalt hetzelfde als een tweedehands Fordje, waarmee een werkman s morgens naar zijn werk gaat.

Die car is voor zoo iemand onmisbaar omdat dat, het eenigste middel van vervoer is. Ja, natuurlijk kan hij een wagen huren.

Maar staat zoo'n ding altijd voor hem klaar? [illegible]

En als hij 's avonds om 12 uur moet werken?

Zou je denken dat hij dan een car kan huren. En kan hij dat betalen?

Zoo een wagen is voor een werkman, net zoo broodnoodig als een kist gereedschap voor een timmerman of metselaar of andere werklieden. Nou dan, waarom dan net zooveel belasting als een mooie luxe-auto, die dient alleen om iemand naar z'n werk te brengen?

Begrijpt men dan niet, dat het leven te zwaar wordt, als men overal dubbel en dwars voor moet betalen.

Elke maand bijna krijgt men nieuwe invoerrechten.

Dan dit, dan dat.

De autobelasting, afgezien van andere belasting van zoo'n ding, is zoo hoog vooral voor Aruba, waar men heusch geen auto voor z'n plezier houdt.

't Is bijna niet te doen om de buitenwegen te berijden. Daar zijn de wegen zoo slecht dat het veel op waggelen gelijken.

Die autobelasting wordt nu verhoogd met Fl. 10.— en nog een keer tien pop, voor inspectie etc. Dat wordt bij elkaar één honderd en drie harde guldens.

Een half maandloon voor de doorsnee tweedehands Fordeigenaarwerkman.

Hij moet betalen of niet rijden.

Soit, dat snap een ieder.

Maar men moet ook met andere toestanden rekening houden.

De meeste auto-eigenaars zijn de employee's van de Pan-Am Oil Company en de Lago Oil Company.

Nu, die menschen worden door de Maatschappij in dollars uitbetaald. Weet U wat dat beteekent?

Dat een autohouder die op het terrein van de Maatschappij woont Een 103 Nederlandsche guldens wil betalen omdat het in zijn geld een bedrag bedraagt van plus minus zeventig dollars.

Die menschen die nu minder verdienen, door de lage valuta, dan verleden jaar, moeten nu veel meer in vervolg betalen.

Is hoeveel zullen betalen?

Zie U niet, dat op zoo'n manier „de kip met de gouden eieren" gedood wordt.

De toestand hier op Aruba is meer dan verschrikkelijk.

Naast de vele begrijpelijke en onbegrijpelijke belastingen, zijn wij woonweg afgesloten van onze eenigste goede bron van inkomsten.

De Maatschappij, de Pan-American Oil Company, heeft op haar terreinen behalve de gewone werkplaatsen, stills, wharfs etc. wat tot het bedrijf behoort, wat er nog staat met school, hospitaal, postkantoor, clubhouse, sportterreinen en haar eigen winkels, slagerij en bakkerij.

Hier doet men het alsof men niet op Aruba, op Nederlandsch grondgebied is.

Alles is op Amerikaansche leest geschoeid.

Natuurlijk men kan niets anders verlangen.

Maar wat wel anders kan, is dat men op Nederlandsch grondgebied in Nederlandsche munt zaken doet en volgens de Nederlandsche of Curacaosche wet waren weegt en meet.

De Nederlandsche politieagenten, die op dat Amerikaansch terrein dienst doen en de Maatschappij moeten beschermen, moeten ook eens kijken of er wel de hand aan de wet gehouden wordt inzake het weeg- en meet stelsel.

Werkelijk het is te gek om los te loopen.

„A Kingdom within a Kingdom"!

Kan zich onmogelijk voorstellen, dat U op Aruba ben, als U op het terrein wandelt.

Doordat de Maatschappij hun winkelwaren enz. in Amerikaansch geld verkoopen is de winkelier buiten de Maatschappij verplicht hetzelfde te doen. En nu is daardoor een eigenaardige toestand geschapen.

De Gulden wordt verdrongen door den Dollar!

Het kan niet anders. Men kan alles koopen met dollars, behalve belasting.

Door de vestiging van de Olie maatschappij op Aruba hetwelk natuurlijk een uitkomst leek, is de levensstandaard zóó hoog geworden dat het bijna niet geloofbaar is.

De heer Lampe zegt in z'n boekje „Aruba voorheen en thans", dat men vroeger, d.w.z. vóór de vestiging van de Maatschappij, een heerenhuis kon huren voor ongeveer Fl. 15.— en nu moet men minstens één honderd gulden neerdokken om een gewoon, voor een fatsoenlijk werkman geschikt huis te vinden.

Dat is wat men noemt conjunctuur, de wet van vraag en aanbod.

Maar honderd pop is ongeveer 65 dollars!

En de huiseigenaars willen net zoo min als de fiscus, dollars accepteeren.

Lollige toestand.

Handel in dollars, maar de hoogst noodige dingen in Guldens.

Waar moet het naartoe?

Geen baas in eigen huis?

Holland op zijn malst?

Americans do as they please?

Minister Colijn, vecht om den Nederlandschen gulden te redden.

En hier viert de Dollar hoogtij!

Geeft niet de winkeliers de schuld, zij moeten verkoopen!

Het Gouvernement moet daarin voorzien, hun helpen!

Op de grensplaatsen in Nederland is het óók verboden om Duitsche en Belgische munt te circuleeren.

Waarom hier niet???

Men schept een wantoestand.

Eén prijs voor de gulden-bezitter en één prijs voor de dollar-bezitter.

Kom naar St. Nicolaas, dan zal U het ondervinden!

In het commisariaat (de Maatschappij-winkel) wordt een rijksdaalder gewoonweg als een dollar beschouwd!

Dus daar de dollar at par!

Lust je nog peultjes?

Nu met die mooie regentijd op Aruba krijgt men binnenkort, misschien wel geen peultjes, maar boonen van alle soorten in overvloed.

De Knoeken staan prachtig mooi, maisie bij de vleet.

Pampoenen, patias, meloenen, calabas largo en andere rankvruchten en groenten staan daar om van te watertanden.

Een pracht uitkomst voor de arme Knoeken-bewoners die het werkelijk zoo breed niet hebben, en ook lijden van den lagen dollar-koers omdat hun Aloë niets meer waard is.

Aruba's natuurlijke bron van inkomsten, Aloë, dividivi, hoedenvlechterij, visscherij, de handel, alles kwijnt.

Alles voelt zich meer of minder aan de Maatschappij verbonden, die de Arubianen, met uitzondering van enkele, heusch niet veel laten verdienen.

En terwijl Aruba de lasten heeft, zou het ook graag de lusten willen zien.

MAC.

Voordat ik deze copie naar de Redactie van de "Amigoe" stuur, moet ik het volgende nog even melden.

Zondagavond kreeg een zeer gunstig bekend staande Dominicaan een woordenwisseling met een, niet zoo gunstig bekendstaande Venezuelaan.

De Venezuelaan stak daarop dien armen stakker neer, die Dinsdagmorgen in het R. K. Hospitaal overleed.

De als zeer ongunstig bekendstaande Venezuelaan Viscaino, die reeds verscheidene malen voor de Rechtbank verscheen, had allang van hier verwijderd moeten worden.

Zoo iemand, waarvan een ieder wist dat hij "niet de ware Jacob" was, en waarvoor verscheidene redenen waren om uitgezet te worden, wordt gehandhaafd, terwijl er legio van nette en oppassende menschen, zijn die de Kolonie onder de minste pretex moeten verlaten.

MAC.

Sport.

Wij lezen in de „Spartakroniek“:

Zuid-Amerikaansche demonstratie.

SPARTA—PERU/CHILI 0—3. Het Sparta-bestuur, in het bijzonder voorzitter Overeinder, komt zeker een woord van lof toe voor zijn initiatief om de Zuid-Amerikanen op hun doorreis van Engeland naar Duitschland voor een wedstrijd in Rotterdam te engageeren. Het versterkte Peru-elftal (slechts de linkervleugel van de voorhoede bestond uit Chileenen) heeft hier *een interessante voetbaldemonstratie* gegeven en bovenal door hun uiterst fair optreden, hebben de Zuid-Amerikanen een uitstekenden indruk achtergelaten.

Aanvankelijk ging het nog wat weifelend bij de gasten, niettegenstaande ze reeds dadelijk succes hadden. Een schitterende kopbal, die van de lat terugketste, werd door Luco opgevangen en zonder pardon joeg de linkskuiten 't leder in het Sparta-doel. *Spoedig konden wij de groote technische vaardigheid van de Zuid-Amerikanen bewonderen.* De voorhoede met de voetbalvirtuozen Pacheco en Villanueva aan het hoofd, bleek daarbij het sterkste deel van de ploeg te zijn. De wijze, waarop de middenvoor telkens afgemeten korte centers naar zijn medespelers gaf, was onverbeterlijk. In de middenlinie was de spil Arce de uitblinker, terwijl het spel van zijn buurman Astengo eerst in de tweede helft goed tot zijn recht kwam. Van de beide backs was Masquillon de minste; zijn trapvastheid liet nog wel eens wat te wenschen over. Keeper Valdivieso toonde bij het weinige werk, dat hij te doen kreeg, over bijzondere capaciteiten te beschikken.

Het te ver doorgevoerde samenspel van de bezoekers, die zich trouwens niet bijzonder behoefden in te spannen, was oorzaak, dat er vóór rust slechts één doelpunt bij kwam. Dat was bovendien nog een houdbare bal: een ver schot van Schneberger, waarover v. d. Meijden, die overigens op uitstekende wijze Cohen verving, heenviel.

Sparta was met een gelegenheidscombinatie verschenen, waarin De Bruin van Hermes-D.V.S. een gastrol speelde. Een snel long-passing was onder de gegeven omstandigheden de eenige methode om het spel der tegenpartij te bedwingen. De Spartanen voelden dit ook wel aan, doch ze konden het niet constant volhouden. Meermalen was hun spel te peuterig, waardoor de tegenpartij dan telkens gemakkelijk kon ingrijpen. Slechts twee serieuze kansen kreeg de roodwitte voorhoede vóór rust, beide malen uit voorzetten van links. De eerste keer liep Warburton over Seton's voorzet heen en de tweede maal stopte Valdivieso het schot van dichtbij. [illegible]

In de tweede helft was het overwicht van de bezoekers nog grooter. De snelle, beweeglijke Pacheco bracht het linker-verdedigingsblok der Spartanen met zijn uitgebreid repertoire van trucjes meermalen tot wanhoop.

Met een derde doelpunt, ditmaal van den voet van Fernandez, stelden de Zuid-Amerikanen zich tevreden, terwijl Sparta het in deze periode niet verder bracht dan eenige hoekschoppen.

Match Bonaire-Combinatie-Johan Maurits 0—3.

Bonaire, 22 November 1933.

Voor de vierde maal heeft „Johan Maurits“ de gastvrijheid genoten van Bonaire en voor de vierde maal heeft Bonaire klop gekregen. Jammer was het dat wij vandaag niet over alle spelers konden beschikken; werk gaat nu eenmaal voor spel.

Bonaire heeft in dezen wedstrijd zeer mooie kansen gehad; men wist door zenuwachtigheid echter hiervan geen gebruik te maken. Het spel van de Jantjes is uitstekend en al worden de backs een keer gepasseerd, dan staat daar nog altijd Van der Meulen (hij doet zijn naam eer aan) in de goal om den bal vaak op meesterlijke wijze te stoppen.

Deze wedstrijden zijn voor onze jongens een goede training. Zij kunnen hieruit zien welke fouten zij zelf maken en hopelijk zullen zij trachten di fouten te herstellen.

Behalve de eerste goal kwamen de overige 2 uit mooie schoten voort. Schieten in alle standen, links en rechts, dat moeten onze jongens nog leeren. Wanneer zij echter geduld hebben ZULLEN zij het ook leeren. Er schuilen heel goede krachten tusschen de Bonairiaansche voetballers. Eigenwijsheden en kinderachtheden moeten zij echter achterwege laten, indien zij werkelijk van plan zijn het voetbalspel te LEEREN.

Wij hopen het volgende jaar de spelers van de „Johan Maurits“ weer hier te zien. Dit sympathieke elftal zal altijd welkom zijn bij de B. V. B. Wij garandeeren echter niet, dat zij het volgende jaar weer zullen winnen met cijfers gelijk aan de uitslagen slagen van de afloopen vier wedstijden.

De wedstrijd werd o.a. bijgewoond door den gezaghebber, Monseigneur, de beide Pastoors van Bonaire en de Commandant van „Johan Maurits“ met bijna alle officieren.

Het was een aangename en leerzame match.

ARGUS.

RADIONIEUWS.

Storingsbestrijding in Duitschland.

Op 1 October 1932 namen de Duitsche Posterijen het „Funkhilfe“-werk, d. i. de storingbestrijding, zelf ter hand en vanaf dien datum zijn 148.000 gevallen van radiostoring onderzocht.

Van de onderzochte gevallen bleek 26% hun oorzaak te vinden in de kleine motoren en electrische apparaten, die gebruikt worden in kleine bedrijven, landbouwbedrijven en in de huishouding. In het bijzonder komen hier in aanmermerking: motoren, omvormers, generatoren, signaalinstallaties, zaag- en schaafmachines, strijkijzers, verwarmingskussens, stofzuigers, boormachines bij tandartsen, naaimachines, haarsnijmachines en haardrogers, hoogtezon-apparaten, ventilatoren, koelkasten, liften, enz.

Veel last ondervinden de luisteraars ook van de apparaturen voor medische doeleinden, hoogfrequentie-apparaten, bestralingsapparaten en dergelijke, die door een voortdurend geratel de omroepontvangst onmogelijk maken. Deze gevallen bedragen 14½% van het totaal. Ook de electrische trams gaan niet vrij uit. De door vonken tusschen beugel en stroomdraad, door motoren, schakelwalsen en door het wisselend contact tusschen wielen en rails veroorzaakte storingen beloopen 4% van het totaal. Ongeveer 8% der storingen zijn te wijten aan de installaties der electrische centrales. Ruim 5½% komt voor rekening van den Mexicaanschen Hond.

Een groot aantal storingen, rond 25%, zijn terug te voeren op fouten in het ontvangtoestel van den klagenden luisteraar zelf, met als oorzaken: slechte contacten, losse stekkers, draadbreuken in de gebruikte snoeren, oude lompen, verbruikte batterijen, defecte luidsprekers, door de wijze waarop de antenne is geinstalleerd, enz.

Het meerendeel der storingen kan blijkens de gegeven opsomming aan de bron worden bestreden. Het is van groot belang hieraan alle aandacht te wijden, aangezien bij ontstoring van een motor b.v. alle ontvanginstallaties, die binnen het storingsbereik van dezen motor liggen, van storingen zijn bevrijd. In vergelijking met de getallen van vorige jaren, toen de Funkhilfe nog in particuliere handen lag (in 1930: 68000 storingsgevallen, in 1931: 125.000 storingsgevallen, in 1932 van Januari tot eind September 77.000 gevallen) toont, dat het aantal storingen toeneemt. Als oorzaak hiervan kan worden beschouwd o. m. het toenemende aantal luisteraars, waardoor meer hinder van de storingen wordt ondervon- [illegible] met vorige jaren heeft onder de verschillende groepen der storingsbronnen een aanzienlijke verschuiving plaats gehad. Zoo is b.v. het aandeel van de apparaten voor medische doeleinden ongeveer de helft van dat in vorige jaren, terwijl daarentegen het aandeel van de storingen die veroorzaakt worden door fouten in de eigen ontvanginstallaties, veel grooter is dan in voorafgaande jaren, hetgeen opgevat kan worden als een teeken, dat de ontvangapparaten met de jaren steeds meer verouderen.

Radio in Australië.

Volgens een mededeeling van den voorzitter van de Australische Omroepcommissie, Mr. Charles Lloyd Jones, heeft Australië van alle Engelsche Dominions in verhouding het grootste aantal luisteraars. Wat dit verhoudingsgetal betreft (7,32) neemt Australië de 8ste plaats in onder alle landen der wereld. Het wordt slechts overtroffen door Denemarken, de Vereenigde Staten Engeland, Zweden en Oostenrijk en staat onmiddelijk vóór Duitschland, waarvoor het verhoudingsgetal, in de z.g. luisteraars dichtheid, 7,2% bedraagd. In de toekomst zal in Australië bijzondere aandacht worden besteed aan de schoolradio en in dit kader aan de opvoeding van het muziekbegrip.

De leiding van de Australische Pos- [illegible] halve de tegenwoordig in Australië in bedrijf zijnde 12 nationale omroepzenders er nog 4 noodig zullen zijn. Bovendien zijn er tegenwoordig in dit werelddeel nog 48 omroepzenders van de z.g. B-klasse in bedrijf, dit zijn particuliere omroepzenders, terwijl binnenkort nog een 8-tal van deze zenders in bedrijf zullen komen. Op eind Juli 1933 was het aantal ingeschreven luisteraars in Australië 481.374, waaruit het bovengenoemde verhoudingsgetal van 7,32% berekend kan worden.

Sta. Cecilia.

PROGRAMMA

der uitvoering op Zondag 26 Nov. a.s. des avonds om 8 uur op het Brionplein:

1. Cuiro cuchares Marsch — G. Metallo
2. Madchen von der Spiele ouvert. — Suppè
3. La Gitana Vals — Beicalosji
4. Fantaisie sur Zampa — Herold.
5. No dudes Danza — S. Madeva.

PAUZE.

6. J. Kisj. Join Hand. Madame Fox-Trot — Ermin.
7. Anno Darumal Potpourri — C. Morena.
8. Triste despertar Wals — J. Boskaljon
9. Kaiser Friedrich Marsch — Friedeman.

St. Martinusgesticht.

Van 4 Dec. af is er gelegenheid tot het aangeven van nieuwe leerlingen voor het St. Martinusgesticht.

Liefst 's morgens van 8 tot 10 uur.

Gelieve het vaccinebewijs mede te brengen.

3—1

ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND

GROEP NEDERLANDSCHE ANTILLEN.

Bioscoopvoorstelling voor kinderen.

Vrijdag Dec. 1 in „Hollywood“

aanvang 6.30 uur. n.m.

PROGRAMMA.

1. Hollandsche gebeurtenissen
2. Vogelstad in de Zuiderzee
3. De Niagarawatervallen
4. De Reiger
5. Meel en Macaroni
6. Sneeuwwitje (Sprookje)
7. Hoog en Droog (dolle klucht)

Toegang voor kinderen en leden van 't A.N.V. **50** cent, voor niet leden f **1.—**

KON. NED. STOOMBOOT MIJ. N.V.

Afvaarten van Curaçao:

Schip		Datum
Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:		
SS. „Costa Rica“		4 December
SS. „Simon Bolivar“		19 December
SS. „Crijnssen“		3 Januari
MS. „Colombia“		15 Januari
Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:		
SS. „Venezuela“		7 December
SS. „Costa Rica“		21 December
SS. „Simon Bolivar“		4 Januari
SS. „Crijnssen“		18 Januari
Naar Port au Prince en New York:		
SS. „Cottica“		27 November
SS. „Van Rensselaer“		18 December
Naar Pto Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:		
SS. „Stuyvesant“		26 November
SS. „Cottica“		17 December
Naar Pto Cabello en New York:		
SS. „Flora“		1 December
SS. „Luna“		8 December
Direct naar La Guaira:		
SS. „El Libertador“		29 November
SS. „El Libertador“		13 December
Naar Cristobal en Zuid Pacific Kust:		
SS. „Baarn“	ongeveer	30 November
SS. „Bodegraven“	ongeveer	21 December
Direct naar Liverpool en Rotterdam:		
SS. „Barneveld“	ongeveer	26 November
SS. „Boskoop“	ongeveer	19 December
Naar San Pedro de Macoris en Sto. Domingo:		
SS. „Midas“		26 November 6 a.m.
Naar Haitiaansche Havens:		
SS. „Atlas“	ongeveer	8 December
Naar Maracaibo via Aruba:		
SS. „Luna“		30 November
SS. „Medea“		6 December
SS. „Amor“		13 December
SS. „Astrea“		21 December
SS. „Flora“		27 December
Naar Bonaire, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts:		
SS. „BARALT“		9 December — 9 a.m.
SS. „BARALT“		23 December — 9 a.m.

VAARPLAN SS. „EL LIBERTADOR“:

	Dag	Datum	Tijd
Vertrek van Maracaibo	Zaterdag	25 November	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Zondag	26 November	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Zondag	26 November	7 a.m.
Aankomst te Curaçao	Zondag	26 November	2 p.m.
Vertrek van Curaçao	Maandag	27 November	11 a.m.
Aankomst te Aruba	Maandag	27 November	5 p.m.
Vertrek van Aruba	Maandag	27 November	6 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Dinsdag	28 November	8.30 a.m.
Vertrek van Maracaibo	Dinsdag	28 November	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Woensdag	29 November	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Woensdag	29 November	7 a.m.
Aankomst te Curaçao	Woensdag	29 November	2 p.m.
Vertrek van Curacao	Woensdag	29 November	6 p.m.
Aankomst te La Guaira	Donderdag	30 November	8 a.m.
Vertrek van La Guaira	Donderdag	30 November	5 p.m.
Aankomst te Curaçao	Vrijdag	1 December	7 a.m.
Vertrek van Curacao	Vrijdag	1 December	2 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Zaterdag	2 December	8.30 a.m.
Vertrek van Maracaibo	Zaterdag	2 December	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Zondag	3 December	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Zondag	3 December	7 a.m.
Aankomst te Curaçao	Zondag	3 December	2 p.m.

N. B. Aan boord van de Colon- en Suriname-Lijn-Schepen worden geen bezoekers toegelaten, [illegible] uitgegeven door het Hoofdagentschap.

Alle aanvragen voor lunch en diner aan boord van de Colon- en Suriname-lijn-schepen, gedurende het oponthoud in deze haven, moeten gericht worden aan het Hoofdagentschap.

Toegang tot de Westwerf: UITSLUITEND via het hek aan de Havenstraat.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, **Port au Prince, Santo Domingo**, CURAÇAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en **vandaar direct naar CURAÇAO** en New Orleans als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS. „DALVANGEN"	Nov. 27	Dec. 6	Dec. 12
SS. "VESTVANGEN"	Nov. 16	Dec. 27	Jan. 2, 1934
SS. "DALVANGEN"	Jan. 7	Jan. 17	Jan. 23

	Vertr. PARAMARIBO	Aank. CURAÇAO	Aank. NEW ORLEANS, La.
SS. "VESTVANGEN"	Nov. 29	Dec. 3	Dec. 11 (*)
SS. "DALVANGEN"	Dec. 20	Dec. 24	Jan. 1, 1934.
SS. "VESTVANGEN"	Jan. 10	Jan. 14	Jan. 22.

(*) Schepen aldus gemerkt gaan naar Mobile, Ala.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. Telephoon No. 72 & No. 505.

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

Compania Trasatlántica
(Spaansche Lijn.)

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:

naar Pto Colombia, Cristobal, PTO. LIMON, PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES" 10-11 December.

naar Pto. Cabello, La Guayra, STO. DOMINGO, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „MANUEL ARNUS" 18-19 December.

SS. „JUAN SEB. ELCANO" 17-18 Jan. 1934.

naar Pto. Colombia, en Cristobal:

SS. „JUAN S. ELCANO" 9-10 November, 9-10 Jan. 1934.

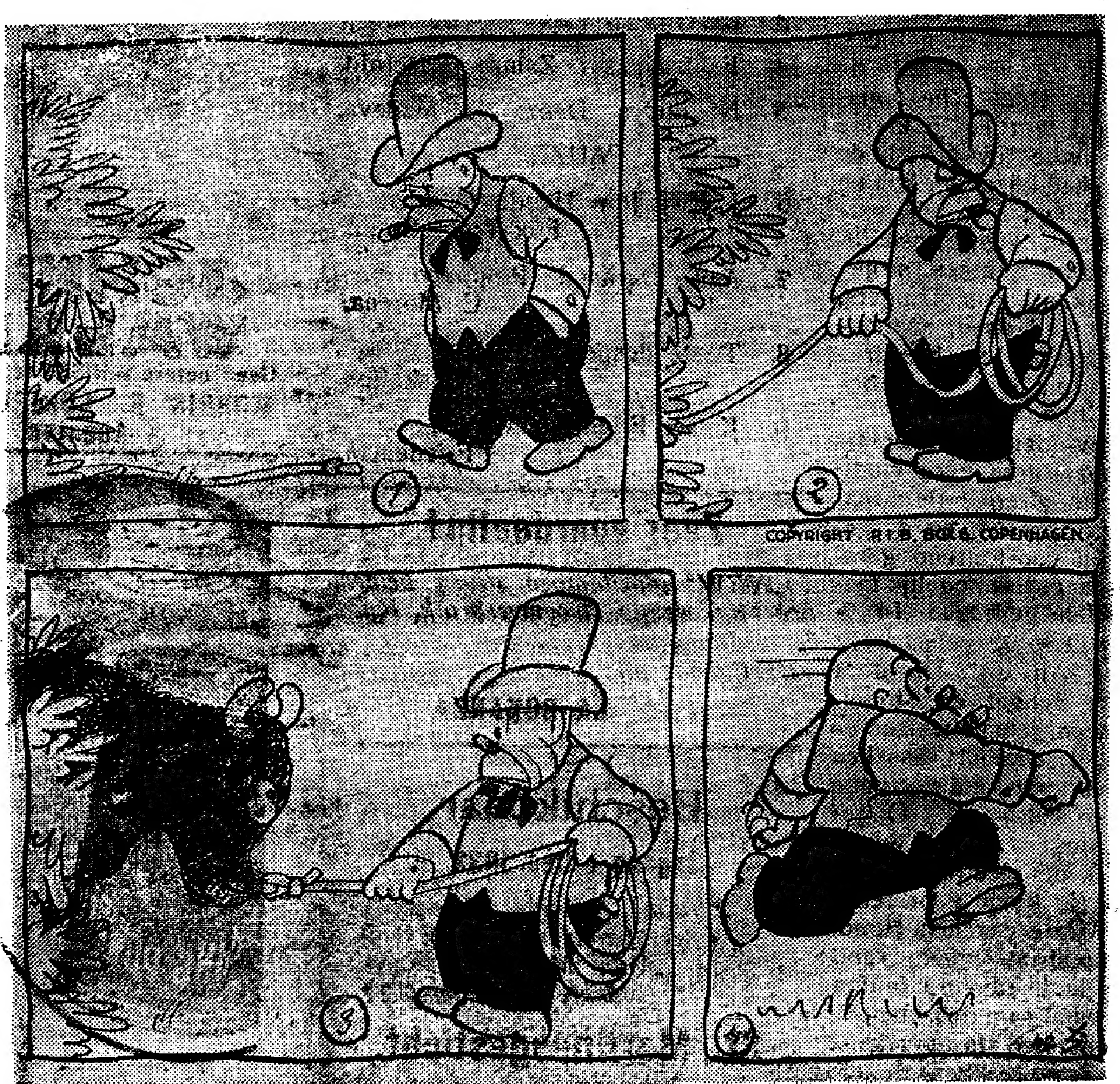
Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein No. 2. Telefoon No. 72 & 505.

AMATEURSWERK
Vakkundig bij fotohandel „Sunny Isle"-L. RECK. Breedestraat Punda

Adamson vindt een touw.

Aankomst en Vertrek der schepen in de week van 26 Nov. — 2 Dec. 1933.

S. S.	Aank.	van	Vertr.	naar
Stuyvesant	26	New-York	26	Amsterdam
Lara	26	Maracaibo	26	New-York
El Libertador	26	Aruba-Maracaibo	27	Maracaibo-Aruba
Frida Horn	27	Hamburg	29	Hamburg via Jacmel, Kingston & P. Principe
Cottica	27	Amsterdam	27	New York
Presidente Gomez	27	Hamburg	27	Cartagena
Karibia	—	Curaçao	27	Maracaibo
Barneveld	28	Costa del Pacifico	28	Liverpool, R'dam & A'dam
Trujillo	28	La Guaira	28	Aruba
El Libertador	29	Maracaibo-Aruba	29	La Guaira
Tamaroa	29	N.-Zealand, Cristobal	29	Southampton
[illegible]	30	New-York	30	Aruba-Maracaibo
[illegible]	30	[illegible]	30	Costa del Pacifico
Cordillera	30	Hamburg	30	P. Barrios
Trujillo	30	Aruba	—	Curaçao
Alemania	—	Curaçao	30	Maracaibo
Mauretania	1	New-York	1	Cristobal
El Libertador	1	La Guaira	1	Maracaibo-Aruba
Flora	1	Maracaibo	1	New-York
Kreta	2	Cristobal	2	Hamburg
Trujillo	—	Curaçao	2	La Vela de Coro, La Guaira.

WAKE UP YOUR LIVER BILE— WITHOUT CALOMEL
And You'll Jump Out of Bed in the Morning Rarin' to Go

If you feel sour and sunk and the world looks punk, don't swallow a lot of salts, mineral water, oil, laxative candy or chewing gum and expect them to make you suddenly sweet and buoyant and full of sunshine.

For they can't do it. They only move the bowels and a mere movement doesn't get at the cause. The reason for your down-and-out feeling is your liver. It should pour out two pounds of liquid bile into your bowels daily.

If this bile is not flowing freely, your food doesn't digest. It just decays in the bowels. Gas bloats up your stomach. You have a thick, bad taste and your breath is foul, skin often breaks out in blemishes. Your head aches and you feel down and out. Your whole system is poisoned.

It takes those good, old CARTER'S LITTLE LIVER PILLS to get these two pounds of bile flowing freely and make you feel "up and up." They contain wonderful, harmless, gentle vegetable extracts, amazing when it comes to making the bile flow freely.

But don't ask for liver pills. Ask for Carter's Little Liver Pills. Look for the name Carter's Little Liver Pills on the red label. Resent a substitute. © 1931 C. M. Co.

Otto Roelofs' Thee blijft de beste

Sedert 1784

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERSBOOTEN TUSSCHEN CURAÇAO EN:

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. "MATAROA"	(12.250 Ton)	(C)	12/13 Dec.
	SS. "REMUERA"	(11.500 Ton)	(C & T)	27/28 Dec.
	SS. "RUAHINE"	(11.000 Ton)	(T)	6/7 Jan. 1934
LONDEN & SOUTHAMPTON	SS. „TAMAROA"	(12.500 Ton)	(C)	5/6 Dec.
	SS. "AKAROA"	(15.500 Ton)	(C)	4/5 Jan 1934
	SS. „ROTORUA"	(12.250 Ton)	(T)	8/9 Jan. 1934

C — Cabin Klasse T — Toeristen Klasse

Cabin & Toeriste Klasse naar Panama	£ 5.—	(minimum)
Cabin Klasse naar New Zealand	£ 42.—	„
Toeriste Klasse naar New Zealand	£ 28.—	„
Cabin Klasse naar Engeland	£ 30.—	„
Toeriste Klasse naar Engeland	£ 20.—	„

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. Telephoon: No. 72 & No. 505.

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

PIJN IN DE BORST

gewoonlijk veroorzaakt congestie van de ademhalingsorganen. Sloan's Liniment, opgelegd zonder te wrijven, herleeft de circulatie, desinfecteert de weefsels en vermijdt dat de ziekte erger wordt. Deze medicijn is niet vettig en vlekt ook niet.

LINIMENTO DE SLOAN

MATA DOLORES

Overwin Zenuwslapte

(lusteloosheid, maagkwalen, prikkelbaarheid)

Zwakke zenuwen kunnen hun werk maar half doen — en gestoorde onregelmatige zenuwwerking vindt zijn terugslag in de werking van schier ieder orgaan van het lichaam.

De maagwerking verslapt — waardoor gebrek aan eetlust, maagpijnen en andere maagbezwaren ontstaan — de hersenfunctie wordt bemoeilijkt, waardoor dofheid, lusteloosheid, gebrek aan energie optreden.

Slechts door de zenuwen te sterken zult gij de normale zenuwwerking herstellen en zoodoende de zwakte-verschijnselen, welke uit zenuwslapte voortkomen, geheel overwinnen. Besluit daarom eens eenigen tijd Sanatogen te gebruiken.

Met Sanatogen zult gij aan Uw zenuwen juist die voedingsstof — phosphor — toevoeren, die de bouwstof is van nieuwe zenuwkracht. Door dit „opbouwend proces van zenuwkracht", zooals Prof. Mann de werking van Sanatogen noemt, zal Uw zenuwslapte spoedig verdwijnen. Ge zult U weer gezond en krachtig gaan voelen. Uw energie zal terugkeeren, kwalen en kwaaltjes zullen overwonnen worden.

Besluit nog vandaag met het gebruik van dit uitstekende zenuwvoedsel te beginnen.

SANATOGEN
Het Zenuwsterkend Voedsel

In alle Apotheken

Als gij gerust wilt slapen, neemt dan geen zwakke insectendooders.

Doodt de muggen met het machtige FLIT.

De zwakke namaaksels van FLIT zullen U niet van de muggen bevrijden. Stelt uw rust en gezondheid niet in gevaar. Het machtige FLIT doodt de muggen: alle mogelijke muggen. Spruit FLIT en slaap ongestoord. Eischt het gele verzegelde blik met het soldaatje en den zwarten band. FLIT wordt nooit in poedervorm verkocht.

WAAROM BLUE?

Omdat het een mooi blauwe kleur heeft en verpakt in celluloid-papier is het „**BLUE BLADE**" gemakkelijk te kennen op de toonbank van uw leverancier, en ook in uw scheerapparaat bij het scheren.

AGENTEN:

A. & P. MAAL.
P.O. Box 94.
Curaçao.

Geen pakje bevat de echte „GILLETTE BLUE BLADES" tenzij voorzien met dit portret van King C. Gillette.

Gillette Safety Razor Company, Boston U.S.A

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd — Uitslagen.

1ste klasse	Go Ahead	—	Jong Holland	: 1—5
Asiento-beker	Republiek	—	R. C. C.	: (afgelast)
Res. 2de kl.	D. N. S. 2	—	Hercules 2	: 1—0

Competitie-standen per 19-11-'33.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
Jong Holland	8	5	2	1	20	8	12
Transvaal	8	6	0	2	18	11	12
Republiek	7	5	1	1	9	4	11
Volharding	8	5	1	2	10	8	11
Trappers	7	4	1	2	14	9	9
Asiento	8	2	2	4	11	12	6
Bismarck	8	2	1	5	8	17	5
Go Ahead	7	0	1	6	2	15	1
R. C. C.	7	0	1	6	7	15	—1
Res. 1ste klasse.							
R. C. C. 2	7	5	1	1	12	4	11
Republiek 2	7	4	2	1	10	5	10
Jong Holland 2	7	3	2	2	7	4	8
Trappers 2	7	3	1	3	8	10	7
Bismarck 2	7	3	0	4	5	7	6
Volharding 2	6	2	2	2	6	6	4
Asiento 2	7	2	0	5	8	9	4
Transvaal 2	6	1	0	5	3	18	2
Res. 2de klasse.							
D. D. V. O. 2	5	3	2	0	7	1	8
Hercules 2	5	2	1	2	7	5	5
Scherpenheuvel 2	5	2	1	2	4	5	5
Juliana 2	4	2	0	2	5	5	4
De Ruiter 2	4	0	2	2	1	4	2
D. N. S. 2	3	1	0	2	1	4	0

Nogmaals wordt U beleefd verzocht aan het bestuur ten spoedigste schriftelijk mededeeling te doen van *alle onregelmatigheden* welke zich vóór, tijdens of ná een door U geleiden (of te leiden) wedstrijd mochten voordoen (niet op het bepaalde aanvangsuur gereed zijn om een wedstrijd te beginnen; het opkomen zonder grensrechter, tenzij die door den C. V. B. aangewezen; etc. etc.).

Dit is absoluut noodzakelijk voor den goeden gang van zaken en voor een vlot verloop der wedstrijden.

Er wordt op Uw medewerking gerekend.

Attentie.

Men wordt beleefd verzocht bestuursleden van den C. V. B. zoo min mogelijk op te bellen gedurende werkuren.

Telefoon Secretaris: No. 209.

VRIJE TOEGANG.

De aandacht van de houders van vrije toeganskaartjes wordt er op gevestigd dat er geen toegang tot het sportterrein in Mundo Nobo zal worden verleend dan **OP VERTOON** der kaartjes.

OVERZICHT UITSLAGEN COMPETITIE-WEDSTRIJDEN 1STE KLASSE per 19—11—'33.

	ASIENTO	BISMARCK	GO AHEAD	JONG HOLLAND	R. C. C.	REPUBLIEK	TRANSVAAL	TRAPPERS	VOLHARDING
ASIENTO	●	5—1	0—0	0—3	2—2	0—1	1—3	3—1	0—1
BISMARCK	1—5	●	2—1	1—1	2—0	0—1	1—3	1—4	0—2
GO AHEAD	0—0	1—2	●	1—5		0—2	0—1	0—4	0—1
JONG HOLLAND	3—0	1—1	5—1	●	3—2	0—0	2—3	3—1	3—0
R. C. C.	2—2	0—2		2—3	●	1—2	0—2	0—1	2—3
REPUBLIEK	1—0	1—0	2—0	0—0	2—1	●	2—1		1—2
TRANSVAAL	3—1	3—1	4—0	3—2	2—0	1—2	●	1—5	1—0
TRAPPERS	1—3	4—1	1—0	1—3	1—0		5—1	●	1—1
VOLHARDING	1—0	2—0	1—0	0—3	3—2	2—1	0—1	1—1	●

Nog te spelen wedstrijden: Go Ahead — R. C. C.; Republiek — Trappers.

Overzicht Uitslagen Competitie-Wedstrijden Res. 1ste klasse, per 19-11-'33

	ASIENTO 2	BISMARCK 2	JONG HOLLAND 2	R. C. C. 2	REPUBLIEK 2	TRANSVAAL 2	TRAPPERS 2	VOLHARDING 2
ASIENTO 2	●	3—0	0—1	0—1	0—2	5—0	0—3	0—2
BISMARCK 2	0—3	●	0—1	1—0	0—1	2—0	2—1	0—1
JONG HOLLAND 2	1—0	1—0	●	1—1	0—2	4—0	0—1	0—0
R. C. C. 2	1—0	0—1	1—1	●	2—1	2—0	3—0	3—1
REPUBLIEK 2	2—0	1—0	2—0	1—2	●	2—1	1—1	1—1
TRANSVAAL 2	0—5	0—2	0—4	0—2	1—2	●	3—0	
TRAPPERS 2	3—0	1—2	1—0	0—3	1—1	0—3	●	2—1
VOLHARDING 2	2—0	1—0	0—0	1—3	1—1		1—2	●

Nog te spelen: Transvaal 2 — Volharding 2

Overzicht Uitslagen Competitie-Wedstrijden Res. 2de klasse, per 19-11-'33.

	D. D. V. O. 2	D. N. S. 2	DE RUITER 2	HERCULES 2	JULIANA 2	SCHEPENHEUVEL 2
D. D. V. O. 2	●	2—0	1—1	0—0	3—0	1—0
D. N. S. 2	0—2	●		1—0		0—2
DE RUITER 2	1—1	0—1	●	0—1	0—2	0—0
HERCULES 2	0—0		1—0	●	2—3	4—1
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	●	0—1
SCHERPENHEUVEL 2	0—1	2—0	0—0	1—4	1—0	●

Nog te spelen wedstrijden: De Ruiter 2 — D. N. S. 2; D. N. S. 2 — Juliana 2

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag 26 November.

MUNDO NOBO

1ste klasse

Republiek — Trappers
4.15 p.m.
Scheidsrechter: Franken

Res 1ste kl.

Transvaal 2 — Volharding 2
3 p.m.
Scheidsrechter: Dania

DE HOOP

1ste kl.

Go Ahead — R. C. C.
4.15 p.m.
Scheidsrechter: Jesurun.

Res. 2de kl.

D. N. S. 2 — Juliana 2
3 p.m.
Scheidsrechter: Dijk

VOORLOOPIG

Zondag 3 December.

MUNDO NOBO

?
4.15 p.m.

Res. 2de klasse
De Ruiter 2 — D. N. S. 2
3 p.m.

DE HOOP

Prince-beker
Go Ahead — Trappers
4.15 p.m.

Zondag 10 December.

MUNDO NOBO

?
4.15 p.m.

Prince-beker
Bismarck — Republiek
3 p.m.

DE HOOP

Asiento Beker
Asiento — Go Ahead
4.15 precies

PROGRAMMA. PRINCE-BEKER.

1ste Ronde.

I	BISMARCK	—	REPUBLIEK
II	R. C. C.	—	TRANSVAAL
III	HERCULES	—	ASIENTO
IV	TRAPPERS	—	GO AHEAD
V	VOLHARDING	—	JONG HOLLAND

2de Ronde.

VI	WINNAAR III	—	VERLIEZER I
VII	WINNAAR IV	—	WINNAAR I
VIII	WINNAAR II	—	WINNAAR V

3de Ronde.

IX	WINNAAR VIII	—	WINNAAR VII
X	VERLIEZER VIII	—	WINNAAR VI

Eind-Wedstrijd.

XI	WINNAAR IX	—	WINNAAR X

Deze wedstrijden zullen in December en Januari worden gehouden.

BELANGRIJK.

De serie-wedstrijden om den Prince-beker zijn vervroegd, aangezien het bestuur zich voorstelt het volgend jaar een heele competitie (1ste klasse) te laten spelen, hetgeen het Curaçaosche voetbal zeer zeker ten goede zal komen en het spel op hooger peil zal brengen.

Daar de wedstrijden om den Prince-beker eigenlijk het volgend seizoen moeten plaats vinden, mogen er ook aan meedoen die meer dan 3 wedstrijden hebben gespeeld voor eenzelfde vereeniging (en die volgens art. 43 lid 7 van H. R. eigenlijk gedurende dit seizoen geen lid kunnen worden van een andere vereeniging), mits zij als werkend lid worden opgegeven bij den C. V. B.

Dit geldt natuurlijk alleen voor de serie-wedstijden om den Prince-beker

Ter voorkoming van onnoodige correspondentie zij nog vermeld dat er, met het oog op vlotte afwerking van het wedstrijd-programma en wat hierboven is uiteengezet met betrekking tot de competitie, eenige wedstrijden om 3 uur gespeeld zullen worden en dat hiervan **NIET** zal worden afgeweken op verzoek der betrokken vereenigingen.

OEFENDAGEN SEIZOEN 1934.

Aangesloten vereenigingen worden hierbij verzocht haar wenschen betreffende oefendagen op Mundo Nobo voor het komend seizoen schriftelijk kenbaar te maken aan den 1sten Secretaris, Oranjestraat 102, vóór of uiterlijk op den 15den December e. k. Bij het vaststellen van het programma der oefendagen voor 1934, zal zooveel mogelijk met deze wenschen rekening worden gehouden.

N. B *Verzuimt een vereeniging dit schriftelijk te doen, dan zal voor die vereeniging geen oefendag worden gereserveerd.*

Het Bestuur.

Belangrijk.

De elftallen van

„REPUBLIEK" en „TRAPPERS"

die elkaar morgenmiddag, om 4.15 p.m., op het sporterrein Mundo Nobo, zullen ontmoeten, zijn als volgt opgesteld:

REPUBLIEK.

LEA

SILONERO AUGUST

PIETERSZ DE PALM HERMANS

WINETT ROSALEM HERNANDEZ SCHOTBORGH ALLEYNE

Scheidsrechter ● Franken

CHIRINO EDW. DE CASTRO EDG. DE CASTRO M. DE CASTRO WILSOE

DORAN JACOB OLIVIER

MADURO JANSEN

ED. CHIRINO.

TRAPPERS.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD
CURAÇAO.
GROEP I.
GROEP-NIEUWS
van
27 November tot en met 3 Dec. 1933

GROEP MEDEDEELINGEN.
Ingeschreven in de Padvinderstroep als nieuweling: ERWIN G. OEHLERS.

Denk om de BUS in de leiderskamer voor 't KERSTFEEST.
DOE ELKEN DAG EEN GOEDE DAAD AAN MENSCH OF DIER, IN HUIS, OP STRAAT.

PATROUILLE AVONDEN.
WOLVEN..... Dinsdag, 28 November.
HERTER... Donderdag, 30 November.
VOSSEN...... Vrijdag, 1 December.
ARENDEN.... Zaterdag, 2 December.
Al weer dichter bij den WEDSTRIJD. Sta dus met training op je patrouille-avonden niet stil. Vergeet echter ook niet KIMSPEL te beoefenen.

AVOND OEFENING STEENEN KORAAL.
WOENSDAG, 29 November.
Om 6 uur op ons groepterrein verzalen.
Mundo Nobo inwoners zorgen om 7 uur bij Shell Pomp Mundo Nobo te zijn.

Spannende oefening:
„DE VLEERMUIS".

TROEPRAAD.
Op Vrijdag, 1 December van 5,15 tot 6,15 uur op RIF.
Vaststelling van het nieuwe Januari programma.
In uniform. P. L.'s en A. P. L.'s.

ZONDAGMIDDAG BIJEENKOMST.
3 December.
Om half drie allen present op 't groepterrein.
Verschillenden troepspelen en voetbal. Spelleider is de 2e Vaandrig W. de Haseth.

NIEUWS UIT DE CURACAOSCHE RIMBOE.

Op Dinsdag 28 November is 't weer op de oude tijd op 't RIF verzamelen. We zullen met nieuw tooneel beginnen voor 't kerstfeest. Doen ook nog eenige leuke trainingsspelen. Repetitie en doortraining voor het sterretje. Dan nog een groote teekenwedstrijd, waarvoor de beste teekenaar een prijs zal krijgen.

LET OP.

Ofschoon in 't Maandblad een Kamp aangegeven staat, wordt er in deze maand *geen* Kamp gehouden.
Dus Vrijdag geen INSPECTIE.
Deze Zaterdag om 2 uur op 't RIF verzamelen en trekken wij er op uit en houden een groote Oefening met de HORDE te EMMASTAD.

Doe je Best en vergeet de Goede Daad niet. (hoe komt het, dat er nooit meer een plaatje opgehaald wordt?)

Goede Jacht.
De Oude Wolf.

Orde EMMASTAD.
Met ingang van het nieuwe jaar krijgen jullie ook een plaatsje in de AMIGO elke week.

Je Bagheera.

DE GROOTE JACHT.
Als ik tegen vijf uur op EMMASTAD arriveer, zie ik reeds verschillende jeugdige knapen met koffers en rugzakken zeulen in de richting van het hordelokaal. 't Is vandaag „Groote Inspectie" voor 't Week-End Kamp, en nou moet je zorgen, dat alles in orde is.
In WILLEMSTAD heerscht dezelfde bedrijvigheid, maar iets rustiger. Als je elke maand zoo'n mooie groote tocht maakt, dan ken je de klappen van de zweep. Toch is 't extra fijn nu! Met *nog* een Horde samen te kampeeren. Zooals Akeela zegt zijn negen en twintig jonge Wolven en de leiders.
Zaterdagmiddag is de lucht zwaar bewolkt en gieten en plenzen de stortbuien neer. De tenten zullen thuisblijven is 't besluit, want de grond is te nat om 's nachts in je tent te slapen, zelfs als ligt er 'n dik grondzeil. De voorbereidende werkzaamheden zijn nu echter klaar en de tocht heeft een aanvang genomen.
In Emmastad vindt de ontmoeting plaats. Akeela Nieuwenhoff moet jammer genoeg nog achter blijven, noodgedwongen door zijn werkzaamheden. Dan gaat 't weer voort, nu volledig bemand met een fleurige kleurige en vroolijke groep jongens, welke op de op hun leeftijd eigen wijze, uiting geven aan hun genoegen.
Daar het Steenen Koraal. Spoedig zijn de materialen afgeladen. Dan in 't midden van de groote wijde kring [illegible] jonge Wolven behuister ik, dat zij hun best zullen doen.... de Horderoep.
Kent U de Leeuwenjacht? Ginds in het veld liggen de leeuwen verborgen. Een spoor van pijltakjes leidt er heen. Een moedige schare jagers, brandend van vechtlust, vol avontuur, gaat op jacht. Zie ze rennen.... om dan de leeuwen in te sluiten. Een felle strijd ontbrandt en eenige leeuwen moeten 't onderspit delven, getuige de sporen, welke daarna bij hen zichtbaar zijn.
Dan branden de vuren en de kleine groepjes zijn hier en daar verspreid, voorbereidselen te treffen voor hun avondmaal (geen leeuwenvleesch). Stralende gezichten, als je thee goedgekeurd wordt.
't Begint te schemeren... dan valt de duisternis in. 't Schijnsel van 't groote kampvuur verlicht echter de opgewekte jongenskring. Beurt voor beurt voeren eerst „Rood", dan „Bruin", vervolgens „Grijs" en „Zwart" dan 't tweede Bruine Nest een klein tooneelstukje op en demonstreert de Horde Willemstad, de Dans van Baloe, Bagheera en Shere Khan. Nog meer zang en tooneel volgen elkaar in bonte afwisseling op. Als dan reeds in de verte de schim van „Klaas Vaak" zichtbaar wordt... vertelt de leider van „De heks van de Lunerburgerheide."
De nacht is gekomen... alles is stil. Slechts 't gebons der voeten van eenigen slapende Welpen en 't geluid van een droomertje, welke 't over „soep" heeft... is hoorbaar... totdat de hemel begint te helderen door de rijzende zon en de reveille voor de broertjes aangebroken is.
Eerst de fiksche morgengymnastiek ... dan de groote waschpartij... heerlijk is 't, als 't koele water uit de groote waterzakken over je heen gegoten wordt. Dan eten, met den grooten beker met warme thee gevuld. Dan alles keurig in orde maken voor de inspectie.
Nu de fijne Rimboespelen met de tennisballen. Hoe je 't Noorden kan vinden door de Zon. Waar Jodium, Perubalsem en dat goedje met die haast altijd te vergeten naam voor dient. Zeg het maar eens vijfmaal: Mercuro Chrome.
De kerkgang is op Santa Maria. Dan op tocht naar de Grot van Hato. Vele flash-lights zijn meegenomen en vergezeld van de leiders wordt de donkere tunnel binnengegaan. Opgewonden kreten van sommigen, anderen die je angstig vasthouden. 't Schijnsel der flashlights verlicht de grillige vormen van de versteende stammen en fantastisch groteske figuren.
Dan dien in de Grot, valt het zonlicht door de nauwe opening boven, [illegible] de jonge Wolven in een cirkel, klinkt tot mij op... de Horderoep.
Bij 't huis der Plantage wordt water gedronken. Eenige Ouders zijn komen kijken en genieten van de groote Rimboejacht.
Op Steenen Koraal daar is 't pannekoekenfuif. Daar bakt ieder der negen en twintig Welpen zijn eigen pannekoeken. Je hart klopt wild, maar je kan toch trotsch zijn als je hem, na één kant bruin gebakken te hebben, met een flinken gooi... *goed* om laat tuimelen.
Pannekoeken met suiker... pannekoeken met jam.
Er wordt een heele massa verwerkt en de leider moet van alles meeproeven.
In den middag naar Boca San Michiel en daar wordt fijn gezwommen. Jan en Frits zijn druk bezig naast de roeiboot een fijn fort te bouwen. Jammer dat er nu net gefloten wordt. 't Is tijd om terug te keeren. Maar de truck wil niet starten...... pech.....
Maar een Padvinder glimlacht en fluit onder alle moeilijkheden. Op Boca San Michiel eindigt dan ook 't Kamp, wordt afscheid genomen en keert de vroolijke zingende jongensgroep met een andere groote truck naar hunne homes terug.
... op Boca San Michiel... kleine bruine jochie's van 't zeedorp spelen een Padvindersspel... 't is natuurlijk eerst héél vreemd. Maar als je 't eenmaal begrijpt... dan wordt met veel enthousiasme dat mooie spel gespeeld.

Willemstad, 21 November 1933.

M.

Hoe de lekkere „Mokka in gebruik kwam.

Hoe ontstonden de koffiehuizen?

De jongste feestelijkheden bij de 250—jarige herdenking der bevrijding van Weenen uit den Turkennood roepen de herinnering op aan een instelling, die in den toenmaligen tijd is ontstaan: het Weensche koffiehuis. De geschiedenis van deu Poolschen koopman Kolschitzky, die, nadat Weenen uit de omsingeling van Kara Mustapha was gered, niets anders wenschte, dan drie honderd zakken met de grijsgroene boonen, is bekend. Ging hij eerst nog door de straten der stad, om op die wijze zijn brouwsel te verkoopen. Hij huurde al gauw, toen hij merkte, dat den Weeners de bittere drank goed smaakte, een kelder op de kleine Bisschopsbinnenplaats in de Domgasse, om daar zijn heete koffie uit te schenken. Natuurlijk leek deze kelder nog maar heelweinig op het tegenwoordige Weensche koffiehuis, [illegible] den Weeners toch best te bevallen tusschen de ruwe muren van den koffiekelder. Kolschitzky moest tenminste al gauw een grooter lokaal gaan zoeken; "Zur blauen Flasche" heete het; het was op de Stefansfreithof en daar bediende nu Kolschitzky zijn gasten waaronder heel dikwijls Prins Eugenius en vorst Starhemberg
Maar, zooals de Weener nu eenmaal is, kon hij op den duur den dikken, bitteren drank niet trouw blijven; hij droeg den koffie eenvoudig over in het Weensch, hij verzoette hem. En nu was er dus naast de „Turksche" ook de Weensche koffie. De „Blauwe Flesch" werd al gauw te klein. Kolschitzky, die al een aardig vermogen had verworven, ging nu inplaats van een kelder, een echte koffieschenkerij openen.
Na jaren lang met het stadsbestuur te hebben onderhandeld, kreeg hij de vergunning hiervoor. En zoo werd toen „Am Werder" bij de Ferdinandsburg het eerste Weensche koffiehuis gebouwd. Een breed houten huis met een voorgevel met 14 vensters ontving de Weeners en buitenlanders, die in deze koffieschenkerij een bijzondere Weensche specialiteit zagen. Enkele jaren later kreeg Leipzig, het „Kleine Parijs," en pas in 1724. Parijs zelf een koffiehuis.
De prijs van een kop koffie was op één Kreuzer vastgesteld.
Langzamerhand steeg de prijs op vier Kreuzer; de „kramen-koffie" echter, zooals bij optochten, jaarmarkten en andere gelegenheden werd geschonken, kostte ook verder, een broodje mee inbegrepen, één Kreuzer.
Maar dit was dan ook geen echte koffie, het was slechts een aftreksel van gebrande gerst. De zuivere winst bij de „kramen-koffie" moet 30 tot 40 Kreuzer per dag hebben bedragen terwijl in de koffiehuizen (in het begin van de 18de eeuw mochten er in de Jägerzeile nog drie worden opgericht) dikwijls met een winst van 12 gulden kon worden gerekend, vooral omdat het biljartspel groote mode was geworden en daarvoor afgiften aan de koffiekokers moesten worden gedaan. Hoe lief het koffiehuis den Weener geworden was, blijkt uit de statistiek.
Waren er in het jaar 1747 pas 11 koffiehuizen in Weenen te vinden, in 1819 kon men er al 150 tellen. De koffiehuislucht" werd spoedig in heel Europa bekend, geen reiziger verzuimde het een paar uur in een Weensch koffiehuis door te brengen.
Thomas Neuner, de eigenaar van een koffiehuis in Plankengasse, had het in zijn hoofd gezet, zijn lokaal bijzonder elegant in te richten. Waarschuwende stemmen verhieven zich, maar hij stoorde zich [illegible] Niet alleen het servies, de presenteerbladen, maar ook de deurknoppen en pijpenstandaards, ja zelfs de kapstokken bestelde Thomas Neuner van zilver. En zoo was er in de Plandengasse het „Zilveren koffiehuis", waar alle kunstenaars en dichters van Weenen elkaar ontmoetten. Op de eerste verdieping was een salon, waar alleen gerookt mocht worden, schrijf- en leeskamers waren verbonden met de eigenlijke koffiehuisvertrekken waarin de biljarttafels. En Neuner bleef bij de echte, dikke „Turksche"; koffie met slagroom hield hij voor „Weiberschleck". Lenau, Grillparzer, Anastasius Grün en vele anderen dragers van beroemde namen verkeerden in den eleganten salon van het „Zilveren koffiehuis". De vreemdeling trof hier de geestelijke élite van Weenen aan, langs den kortsten weg kon hij inlichtingen omtrent letterkundige vraagstukken krijgen, evenals hij in het diplomaten-koffiehuis op de Kohlmarkt omtrent politieke aangelegenheden informaties verkreeg. Ministers en staatslieden trof men in het café „Daum", terwijl het café „Griensteidl" hoek Schauller- en Herrengasse, dat in het jaar 1848 in de politiek een rol heeft gespeeld, langzamerhand het stamlokaal van literaten werd en zich niet zelden den spotnaam „Café Grössenwahn" moest laten welgevallen. In het achterste kamertje, het „Sanctissimum" verzamelden zich dagelijksch de grootheden van het oude Brugtgeather en alle nieuwsgierigen, die hun lievelingen van nabij wilden zien.
Het Weensche koffiehuis heeft in den loop der tijden een traditie geschapen. Er zijn indrukwekkendere, met veel meer luxe ingerichte koffiehuizen in andere wereldsteden, maar het Weensch-gezellige en behagelijke is toch wel alleen in het Weensche koffiehuis gebleven, dat onder de bezienswaardigheden van Weenen niet de laatste plaats inneemt.

M. M.

Een nieuwe zender in Noorwegen.

Door de Noorsche staat wordt te Vadsö in de Finmark een 10 kw omroepzender gebouwd, die het fjordenberggebied van noordelijk Noorwegen met den omroep zal verzorgen. Het station zal het programma van Oslo uitzenden. Wegens den grooten afstand van meer dan 2000 km tusschen Oslo en Vadsö en wegens het feit, dat de telefoonleidingen niet steeds ter beschikking van den omroep zullen kunnen staan, worden Oslo en Vadsö draadloos door korte golven met elkaar verbonden. Het hiervoor noodige zendstation is reeds te Oslo in aanbbouw [illegible] maand klaar zijn.